Maandag 11 Februari 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4733

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog elet. 1858; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27,

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Regeringsverklaring zegt Zelfbestuur binnen het Koninkrijk toe.

Oost-Indie kan lid worden van de „Verenigde Landen'

Eigen Indonesische burgerschap.

De Minister van Overzeese Gebiedsdelen Johann H. A. Logemann heeft gistermorgen de volgende regeringsverklaring ten aanzien van Oost-Indië voor de radio bekend gemaakt. Reeds luttele uren daarna werd zij ons in volledige text door het plaatselijk Aneta-agentschap ter hand gesteld. Zij luidt:

„In Haar politiek betreffende Indonesië wordt de Regering geïnspireerd door de beginselen, die in de toespraak van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina op 6 December 1942 tot uitdrukking werden gebracht in de volgende bewoordingen.

Ik weet, dat geen politieke eenheid en geen nationale samenwerking mogelijk zijn, indien deze niet geïnspireerd worden door de vrijwillige aanvaarding en door het vertrouwen van de meerderheid der bevolking".

De Nederlandse Regering neemt dienovereenkomstig het standpunt in, dat Indonesië na een periode van voorbereiding in de gelegenheid dient te worden gesteld om vrij over zijn politieke toekomst te beschikken.

De Nederlandse Regering — diep bewust van haar verantwoordelijkheid, beschouwt het [illegible] plicht alles te doen wat in haar macht is om de voorwaarden, die toe zullen laten een dergelijke vrije beslissing te nemen, te scheppen en zodanig te vervullen, dat een internationale erkenning verzekerd is.

Hierdoor zal dan ook worden voldaan aan artikel 37 van het Handvest van de Verenigde Landen. Zonder af te wijken van bovenaangehaald beginsel is de Nederlandse Regering ervan overtuigd, dat de werkelijke belangen van het land zelf en van de verschillende bevolkingsgroepen het beste gewaarborgd worden door de vrijwillige voortzetting van wat in de woorden van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina is vastgesteld: „Een Koninkrijk waarin Nederland, Indonesië, Suriname en Curaçao volledige zelfbeschikking en vrijheid bezitten wat betreft hun binnenlandse aangelegenheden, maar bereid zijn tot wederzijdse bijstand."

„Daarom is de Regering van plan, in overleg met bevoegde vertegenwoordigers van Indonesië, gekozen uit de verscheidenheid van groeperingen, het Koninkrijk op te bouwen, voor Indonesië op basis van een democratisch deelgenootschap.

„Deze structuur zal in voege blijven voor een bepaalde periode, waarbinnen kan aangenomen worden, dat de voorwaarden om tot de bovengenoemde vrije beslissing te komen zullen zijn vervuld. Na die periode zullen de deelgenoten onafhankelijk beslissen over de voortzetting van hun betrekkingen op grondslag van een dan volledig en vrijwillig deelgenootschap.

„Meningsverschillen over deze quaestie of deze periode dient uitgebreid. Voordat een vrijwillige beslissing wordt genomen zullen zij worden onderworpen aan een procedure van overleg of zo nodig van arbitrage.

„Ten opzichte van de in de vorige paragraaf genoemde structuur zullen besprekingen worden gehouden overeenkomstig de volgende hoofdpunten:

A) Een Gemenebest zal worden gevormd met Indonesië als deelgenoot binnen het Koninkrijk, samengesteld uit gebieden, die verschillende graden van zelfbestuur bezitten.

B) Een Indonesisch burgerschap zal worden ingesteld voor alle in Indonesië geboren burgers. Nederlandse en Indonesische burgers zullen gelijke burgerrechten bezitten in alle delen van het Koninkrijk.

C) Binnenlandse aangelegenheden in het Gemenebest van Indonesië zullen onafhankelijk door de eigen instellingen van dit Gemenebest van Indonesië worden geregeld. Voor het gehele Gemenebest zal een democratisch vertegenwoordigend lichaam worden gevormd met een overwegende Indonesische meerderheid en een cabinet in politieke harmonie met het vertegenwoordigend lichaam en een vertegenwoordiger van de Kroon als Hoofd van de Regering.

D) Teneinde in staat te zijn om te voldoen aan de verplichtingen opgelegd door artikel 37 van het Handvest der Verenigde Landen zal de vertegenwoordiger van de Kroon zekere bevoegdheden hebben om de fundamentele rechten, een doeltreffend bestuur en een gezond financieel beheer te waarborgen. Deze machten zullen alleen worden geoefend, indien de rechten van de belanghebbenden dit eisen.

E) De hierboven voorziene Grondwet zal waarborgen omvatten voor fundamentele rechten als vrijheid van godsdienst, gelijkheid voor de wet zonder onderscheid van geloof of ras, bescherming van het persoonlijk eigendom, bescherming van de rechten der minderheidsgroepen, vrijheid van opvoeding, vrijheid van meningsluiting.

F) Centrale instellingen, die voor het gehele Koninkrijk zijn, worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de samenstellende delen van het Koninkrijk. In overweging wordt genomen de samenstelling van een Cabinet voor het gemenebest, bestaande uit Ministers van de samenstellende delen van het Koninkrijk en een wetgeving, die de goedkeuring moet hebben van de volksvertegenwoordigingen der samenstellende delen.

G) Wanneer de hierboven genoemde grondwet in werking zal treden zal de Nederlandse Regering een spoedige toetreding van Indonesië tot de Organisatie der Verenigde Landen bevorderen." (Aneta)

DE DEBATTEN IN DE VEILIGHEIDSRAAD.

Tijdens de bijeenkomst van de Veiligheidsraad op Zaterdag zeide de Oekraïnse afgevaardigde Dmitri Manuilsky, dat er een speciale militaire overeenkomst bestaat tussen Groot Britannië en Nederland om Indonesië van de Japanse strijdkrachten te bevrijden. De Oekraïne neemt dat aan, doch indien daarin voorzien wordt, dat de Britse legers de Indonesiërs beletten tot het verkrijgen van hun „elementaire rechten", dan schenden zij het Handvest.

Refererende naar Bevins vroegere vraag wat Manuilsky zou doen indien op zijn troepen gevuurd zou worden, zeide de Oekraïner, dat hij „zeer openhartig" zou antwoorden aan Bevin en Van Kleffens: „De soldaten van mijn land zouden de belangen van de Shell oliemaatschappij niet verdedigen."

Manuilsky zeide, dat de moeilijkheden in Indonesië — zoals hij die zag — begonnen met de order van Mountbatten aan de Japanse strijdkrachten om zich niet over te geven aan de plaatselijke Indonesische autoriteiten.

„De Japanners kregen opdracht de macht in handen te houden. Wat moesten de Indonesiërs daarvan denken? Men schonk liever vertrouwen aan de Japanners dan aan het volk van het land. Het volk is diep gekrenkt daardoor en dat is de oorzaak van de treurige toestand in Indonesië."

Bevin vroeg aan de Veiligheidsraad om de Oekraïnse eis voor het zenden van een speciale commissie naar Nederlands Oost Indië te verwerpen. Hij zeide, dat de situatie in de eerste plaats door de Nederlandse regering moet worden behandeld. Elke inmenging van de Raad in de toestand zou een schending zijn van het Handvest, omdat de Raad zich zou inlaten met een toestand waarover de Nederlandse regering rechtsbevoegdheid heeft.

Visjinsky steunt de eis van de Oekraïne.

Op de bijeenkomst van Zondag hield de Russische afgevaardigde Andrei Visjinsky een toespraak, waarin hij de eis van de Oekraïne steunde om een commissie naar Oost-Indië te zenden, bestaande uit afgevaardigden van de Verenigde Staten, Rusland, Groot Britannië, China en Nederland, teneinde een onderzoek in te stellen in het dispuut, dat volgens Rusland de vonk zou kunnen zijn ter ontsteking van een derde wereldoorlog.

Visjinsky zeide, dat op het ogenblik Rusland en andere landen worden behandeld met „ongelijkheid" ten aanzien van Indonesië, omdat alleen de Britten en Nederlanders weten wat er gebeurt. Hij beweerde, dat deze „ongelijkheid" zou voortduren door het plan te verwerpen om er een commissie naar toe te zenden. Hij zeide tot de Raad: „Indien deze ongelijkheid is wat gij wenst, dan kan ik u zeggen dat dit het einde is der Verenigde Landen."

In de rede, welke met de vertalingen twee uren duurde, zeide Visjinsky voorts: „Wij zeggen dat een oorlog wordt gevoerd tegen het Indonesische volk. Dit is een zeer gevaarlijke toestand; gevaarlijk voor de toekomst." Hij viel de Britten aan omdat zij tegen de zending van een commissie waren en poogde de verklaring van Bevin te ontzenuwen, dat de Veiligheidsraad zich zou inlaten met de binnenlandse zaken van de Nederlandse regering door de zending van een commissie.

Van Kleffens had de vorige dag tot de Veiligheidsraad gezegd, dat hij zelf er niet tegen was, doch zich aan de zijde van Bevin zou scharen, indien die er tegen was. Thans zeide Visjinsky: „Hoe moeten wij het voorstel van Mijnheer Van Kleffens verstaan, dat geen commissie moet worden gezonden en dat andere bronnen van inlichtingen voldoende zijn? Welk gevaar vreest Mijnheer Van Kleffens? Ik neem aan dat hij de zending van onzijdige waarnemers vreest, die de feiten zouden kunnen afwegen en tot eigen objectieve conclusies zouden kunnen komen. Ik neem aan dat hij vreest dat licht geworpen wordt op deze zeer obscure toestand."

Bevin antwoordt.

Bevin deelde aan de Veiligheidsraad mede, dat Groot Britannië zich zou blijven verzetten tegen het Sovjet-verzoek om een commissie van vijf mogendheden te zenden om een onderzoek in te stellen naar de Indonesische toestand, omdat dit weerslag zou hebben op het gedrag van de Britse troepen in Indonesië. Bevin ontkende, dat de Britse troepen de wereldvrede in gevaar hebben gebracht en voegde daaraan toe: „Zijner Majesteits regering zal dat niet aannemen."

Bevin, die zeer kort sprak, zeide, dat Clark Kerr slechts als politieke raadgever naar Indonesië gezonden was om den Britsen bevelhebber bij te staan en niet als derde partij in de onderhandelingen tussen de Nederlanders en de Indonesiërs. Hij legde er de nadruk op dat de taak van de Britse troepen slechts is om de Japanse strijdkrachten te ontwapenen en de burgerlijke geïnterneerden en Geallieerde krijgsgevangenen te beschermen. Hij zeide, dat slechts een keer of zo Japanse troepen werden gebruikt door de Britten, doch dat dit geschiedde om vrouwen en kinderen te beschermen.

De Egyptenaar spreekt.

Mahmoud Riaz van Egypte zeide te geloven, dat de commissie geen nuttig doel zou dienen omdat de Nederlandse regering op het punt staat onderhandelingen te voeren met de Indonesische nationalisten. Zo mogelijk moeten de vraagstukken bij deze onderhandelingen worden opgelost. De Veiligheidsraad heeft er echter belang bij, dat een doeltreffende regeling wordt bereikt en hij stelde voor, dat hij op de hoogte zou worden gehouden van de Nederlands-Indonesische besprekingen.

Van Kleffens aan het woord.

Van Kleffens, die slechts kort sprak, verklaarde: „Indien de mogelijkheid bestaat van een oorlog, waarover Mijnheer Visjinsky sprak, zouden er dan onderhandelingen gaande zijn met de Indonesiërs? Ik denk het niet. Mijnheer Visjinsky zeide ook, dat de toestand de publieke mening heeft verontrust. Die verontrusting bestaat slechts in zijn eigen verbeelding. Het gordijn gaat op over een toneel dat een verholen optimisme in Indonesië rechtvaardigt." Hierna ging de Veiligheidsraad uiteen tot Maandag (Londen, (AP) 10.2).

HET ONDERHOUD VAN GISTEREN.

Tijdens een bijeenkomst welke ten huize van Sir Archibald Clark Kerr gehouden werd, overhandigde Dr. van Mook aan Soetan Sjahrir de voorstellen van de Nederlandse regering waarbij zelfbestuur aan het Gemenebest Indonesië wordt aangeboden. Het communiqué deelde voorts mede dat binnenkort opnieuw vergaderd zal worden en dat alle partijen haar best zullen doen om elke poging tot provocerende of opruiende publiciteit de kop in te drukken. Volgens het communiqué werd overeengekomen dat de officiële voorlichtingsdiensten van beide partijen de volledige verklaringen van de andere partij zullen bekend maken en dat door geen der partijen hinderpalen in de weg zullen worden gelegd aan de juiste en oprechte verspreiding van berichten en commentaar.

Voor het officieel overhandigen van de voorstellen hadden Dr. Van Mook, Sjahrir, Clark Kerr en enkele andere autoriteiten in een particulier huis te zamen de lunch gebruikt. Sjahrir had den Zondagmorgen gebruikt om met zijn cabinet te vergaderen, dat de reis met hem van Soerakarta gemaakt had.

Hadji Agous Salim die als raadsman voor Sjahrir optrad tijdens de vergadering, sprak zijn vertrouwen uit in de samenwerking tussen Nederlanders en Indonesiërs welke zeker tot stand zou komen. „Dr. Van Mook zeide dat de voorstellen een nieuwe phase betekenden in de verhouding tussen Nederland en Indonesië en zeide, dat het recht tot zelfbeschikking voor de burgers van Indonesië erkend werd. De voorstellen geven duidelijk en bruikbaar de weg aan welke leidt tt een democratische vrijheid. Hij voegde er aan toe dat de overgangsperiode die thans voor ons ligt noodzakelijk is om de geschokte economie weer te herstellen en het werk van de opbouw van een natie te aanvaarden.

Indonesië zal geheel vrij zijn om over zijn politieke toekomst te beschikken, terwijl de Nederlandse regering niets van de zware verantwoordelijkheid die de geschiedenis op haar schouders gelegd heeft wil afwentelen, maar aan de andere kant wensen wij niemand in twijfel te laten betreffende de erkenning van de verlangens van de Indonesische volken naar een gelijkwaardige status als natie. Onmiddellijk na de vergadering trok Sjahrir bij wien geen enkele reactie merkbaar was, zich terug met zijn meest vertrouwde raadslieden, waarschijnlijk om de nieuwe voorstellen te bestuderen. Men vermoedt dat de eertvolgende samenkoms van de drie (van Mook, Sjahrir en Clark Kerr) Dinsdag of Woensdag zal plaats hebben. (Aneta)

DE RUSSEN GAAN NOG NIET WEG.

Een semi-officieel bericht uit Kwangtsjeng zeide, dat de Russische strijdkrachten, die op 1 Februari reeds uit Mantsjoerije moesten zijn vertrokken, er op 23 Februari nog zullen zijn. Uitgebreide voorbereidingen worden getroffen door de Sovjet-troepen om hun eerste Dag van het Rode Leger op Chinees grondgebied te vieren (Tsjoengking, (AP) 9.2).

CENSUUR IN FINLAND.

De radio van Helsinki zeide, dat de Finse Premier Paasikivi een stricte censuur heeft ingesteld (Londen, (AP) 9.2).

het nieuws van vandaag

Het nieuws dat voor ons van het grootste belang is, is het feit, dat de Nederlandse regering aan Indië, Suriname en Curaçao zelfbestuur binnen het koninkrijk heeft toegezegd. De belofte van de Koningin wordt bewaarheid, al betreuren wij het dat er een conflict in Indië voor nodig was. Thans krijgt men meer de indruk alsof Curaçao en Suriname terloops ook genoemd werden in de verklaring, als werden zij aanvankelijk vergeten, doch later bij overlezing ingevoegd. Het is daarom te hopen dat men de beslissing niet afhankelijk zal stellen van de afloop der onderhandelingen, die in Batavia gevoerd worden tussen Van Mook en Sjahrir. De Indonesische „Premier" — zo vernemen wij — is weer naar Djokjakarta om overleg te plegen met Soekarno en andere nationalistische leiders. Hadden zij dit Nederlandse voorstel niet voorzien? Dat zou toch wel vreemd zijn na alle verklaringen die de laatste tijd door Logemann en Van Mook werden gedaan.

In de Veiligheidsraad gaat men vandaag weer debatteren over de vraag of men al dan niet een commissie van onderzoek naar Indië moet zenden. Van Kleffens wees er terecht op, dat er geen sprake kan zijn van een bedreiging van de vrede als men bezig is onderhandelingen te voeren. Het gevaar, dat Indië de vonk zal zijn voor een nieuwe wereldbrand bestaat slechts in de verbeelding van Mijnheer Visjinsky. Bevin hield zich op het standpunt, dat de zending van een commissie van onderzoek een affront zal zijn voor de Britse troepen in Indië en dat de Britse regering zich dus niet bij zo iets kan neerleggen. Het ziet er naar uit, dat Rusland bij de stemming wederom aan het kortste einde zal trekken, al zal het natuurlijk de Oekraïne en Joegoslavië aan zijn zijde krijgen.

In Rusland zijn gisteren „algemene verkiezingen" gehouden. Waarnemers verwachten een grote overwinning voor de communisten, hetgeen ook niet anders kan. De kiezers krijgen een stembriefje waarop de namen van de gestelde candidaten staan. Is men tegen hen, dan kan men hun namen doorschrappen en het briefje dus blanco in de bus doen. Wat er dus ook gebeurt, winnen de communistische candidaten.

Kiezen of Delen.

Het woord waarop de wereld wachtte is gesproken. De regeringsverklaring, die Indië voor de keus stelt, is gistermorgen door Minister Logemann bekend gemaakt in 's-Gravenhage. Tegelijkertijd werd zij in het Engels uitgegeven door onze ambassade te Washington. Uit een AP-bericht uit Batavia verneemt men voorts, dat Huib van Mook vermoedelijk dit document aan Soetan Sjahrir bekend maakte bij een bespreking, die Aneta Zaterdag morgen al aankondigde en die gisteren gehouden werd in de Britse ambassade onder leiding van Clark Kerr.

Het regeringsvoorstel gaat inderdaad heel ver Het belooft Oost-Indië niets meer of minder dan zelfbestuur. Dit laatste geldt voor het gehele koninkrijk, aldus punt A, m.a.w. ook voor ons in de West. Wel zegt de regeringsverklaring uitdrukkelijk, dat de gebiedsdelen verschillende graden van zelfbestuur zullen bezitten. Dat ligt voor de hand.

Het regeringsvoorstel belooft voorts een eigen Indonesische burgerschap, hetwelk gelijke rechten zal hebben als het Nederland- [illegible] Nederlanders en Nederlandse onderdanen. In de paspoorten, uitgegeven in de gebiedsdelen staat dat gebiedsdeel weliswaar erbij gedrukt, maar de nationaliteit wordt als bovenomschreven aangeduid. Straks krijgen wij dus een Indonesisch burgerschap, hetgeen inderdaad zeer ver gaat.

Ook krijgt Oost-Indië onafhankelijkheid in binnenlandse zaken. In het vertegenwoordigend lichaam dat hierover beslissen zal, krijgen de inheemsen de overwegende meerderheid. Een vertegenwoordiger van de Kroon blijft als hoofd der regering, maar welke zijn bevoegdheden zijn, wordt nog niet precies aangeduid.

Wel zegt de regeringsverklaring, dat de regering zal bevorderen om Oost-Indië toegelaten te krijgen als lid van de Organisatie der Verenigde Landen.

Wat dit laatste betreft hebben wij natuurlijk niet het laatste woord. Vermoedelijk zal Rusland, dat zoals wij Vrijdag en Zaterdag al zagen bij monde van den Oekraïnsen minister van buitenlandse zaken Dimitri Manuilsky zich wil opwerpen als kampioen voor de „onderdrukte" Indonesiërs, wel hiertegen zijn. Vandaag ziet men juist hoe dezelfde Manuilsky betoogt, dat de Nederlanders voor de Shell zouden vechten. Eelco N. van Kleffens heeft hem hierover onderhouden en hij staat hier schouder aan schouder met Ernie Bevin. Tegen een onderzoekcommissie in Oost-Indië hebben wij niet het minste bezwaar. Wij schuwen het daglicht niet, ook niet wat ons beleid in Indië betreft. Wij weren daar geen journalisten. Wij stellen geen censuur op uitgaande berichten van „kapitalistische" journalisten en ook niet van communistische. De zaak is hier niet relevant, maar wij zouden Manuilsky's mening wel eens willen vernemen als er eens een commissie van onderzoek naar Rusland trok om na te gaan in hoeverre de gisteren gehouden verkiezingen geheim waren en in hoeverre er vrije candidaatstelling, ook van niet communistische figuren, mogelijk was. Met name wijzen wij op dit laatste, want inderdaad kent Rusland geheime stemming, doch wat is dit waard als er alleen regeringscandidaten mogen worden gesteld. Wij kunnen ons levendig begrijpen hoe volgens een telegram uit Moskou in ons blad van Zaterdag „waarnemers een overweldigende overwinning voor de communistische candidaten voorspelen". Wie waren de andere candidaten? Zullen wij dáár eens een onderzoekcommissie op afsturen? Of zouden die „verdwijnen", zoals in strijd met elk recht indertijd zestien Poolse onderhandelaars verdwenen? Zoals bezoekers van Berlijn die in de Russische zone terecht komen, er wel eens verdwijnen.

In elk geval kunnen wij ons voor wat Indië's toelating tot de Organisatie der Verenigde Landen betreft, beroepen op de „autonome" republiek van de Sovjet-Unie. Zolang de verhouding tussen Oost-Indië en Europees Nederland niet nauwkeurig is uitgewerkt is het moeilijk een vergelijking te trekken. Maar men kan er amen op zeggen, dat Indië's positie meer autonoom zal zijn dan die pseudo-autonomie van de Sovjet-republieken, die alleen in zoverre autonoom zijn als zij Moskou nabauwen.

Indirect raakt de regeringsverklaring ook onze Westindische gebiedsdelen. Een zekere graad van zelfbestuur werd ook ons toegezegd. In hoeverre dit verwezenlijkt zal worden is in de eerste [illegible] afhankelijk. Curaçao heeft de laatste maanden geen erg rijp beeld vertoond om veel aanspraken op een hoge graad van zelfbestuur te mogen maken. Toch staan wij ook in Suriname en Curaçao voor een gegroeid nationaal bewustzijn. Dat is gezond en mits persoonlijke ambities ter zijde gesteld kunnen worden, kan dit tot iets leiden. Duidelijk zegt punt F, dat er een cabinet zal komen met Ministers uit de samenstellende delen van het Koninkrijk, en een wetgeving, die de goedkeuring moet hebben van de volksvertegenwoordigingen dier samenstellende delen.

Het is thans kiezen of delen. Onze regering is ver gegaan. Hoewel zij eerst aankondigde dat er met de republikeinse leiders niet zou onderhandeld worden, deed zij dit toch. Omdat zij liever haar ijzeren principe terzijde stelde, als bloedvergieten kon worden voorkomen. Zij meende zelfs een figuur als Starkenborgh niet te moeten dekken, toen deze het principiële standpunt innam: gezagsherstel en dan pas praten. Zij sprak met Sjahrir, dien zij geschik achtte, hoewel zij zijn republiek afwees. Zij verkoos Sjahrir boven Starkenborgh; het landskind boven den regent. Dit was een gok, zoals alleen een koopman als Van Mook die kon doen. De toekomst zal uitwijzen of ook hier weer het Nederlands beleid der zachtmoedigheid het aardrijk beërven zal.

Helaas moet erkend — hetgeen psychologisch ook wel te begrijpen is nadat men niet éérst begonnen is het gezag te herstellen — dat de eerste reactie die wij vanmorgen vroeg uit Batavia ontvingen, niet bijster optimistisch is. De fout is en blijft, dat de regering, die overigens wel eens wat meer voeling mocht houden met Staten-generaal en Kroon, de hoogste macht in ons Koninkrijk, — dat de regering Sjahrir bruikbaar acht en dies ook zijn republiek aanvaardt. Het is best mogelijk dat Sjahrir bruikbaar is; maar alleen zonder zijn republiek. Omdat deze laatste de dood van het Koninkrijk is. Zolang Sjahrir de republiek niet loslaat — en dat doet hij helemaal niet, integendeel hij is vandaag nog gaan praten met Soekarno en Hatta — is ook hij dus onbruikbaar.

Dat is geen formalisme. Dit is

Wordt vervolgd op pagina 2

ONS KONINKRIJK

WAT VAN KLEFFENS ZEIDE.

Minister Eelco N. van Kleffens verklaarde in de Veiligheidsraad onder andere:

Wij hebben deze gebieden [Oost-Indië] steeds beheerd en wij — en hier mee bedoel ik Indonesiërs en Nederlanders — werkten samen en wij hadden geen legers nodig om de orde te handhaven. Voor dat doel hadden wij onze politie. Ik meen, dat het gehele gebied een voorbeeld was van goede orde verzekerd door 29.514 politiemannen, voor het merendeel Indonesiërs.

Betreffende het sturen van een commissie zeide de Minister: „Wat wij op onze agenda hebben is, wat de brief van Manuilsky zegt:

Het voeren van een militaire actie tegen de bevolking door Britse en Japanse troepen. Wat niet op de agenda staat is de binnenlandse toestand. Dit is een aangelegenheid waar deze Raad buiten staat. Tegen het zenden van een commissie heb ik geen bezwaar indien zij zich houdt aan het hier beproken punt, maar daar Minister Bevin er tegen is, wil ik hier verder niet in treden" (Aneta).

VAN MOOKS VERKLARINGEN.

Vrijdag heeft Dr. H. J. van Mook tijdens een persconferentie bekend gemaakt, dat hij hoopte binnenkort de besprekingen te beginnen. Hij dacht dat de besprekingen niet gehinderd zullen worden door de besprekingen in de Veiligheidsraad. Hij meende, dat de opgeworpen vraag van Manuilsky erg vaag was. Ook het zenden van een parlementaire Commissie uit Nederland is geen bezwaar. Dr. van Mook zeide dat de commissie alleen naar Indië komt om de leden van het **Parlement in staat te stellen** zich op de hoogte te houden van de ware toestand en zich een beeld te kunnen scheppen van wat er plaats heeft.

Ik heb de indruk, zeide Dr. van Mook, dat de volgende dagen een antwoord zullen brengen. Dr. van Mook heeft beroep gedaan op de berichtgevers om zorgzuldig het voortschrijden van de onderhandelingen te verslaan en geen druk te oefenen, waardoor het welslagen van de besprekingen in gevaar zou kunnen worden gebracht. Het benoemen van een Noordamerikaans waarnemer zal afhankelijk zijn van de noodzakelijkheid daartoe (Aneta).

MOORDPARTIJEN.

De Geallieerde autoriteiten maakten Vrijdag bekend dat op 29 November een aantal mannen tussen 14 en 30 jaar oud in de Bronbeekwijk te Bandoeng, één voor één onthoofd werden. Dezelfde dag werden 14 Indonesiërs vermoord en begraven, de daaropvolgende dag werden 9 Europese vrouwen en een man vermoord. Twee dagen later werden weer 14 mannen, 10 vrouwen en 6 meisjes, allen Europeanen vermoord en in een korenveld begraven. De lijken werden diezelfde nacht opgegraven en in de rivier geworpen.

Bovendien werd bekend gemaakt dat de extremisten nog 280 Europeanen samengedreven hadden in de cantine van Bronbeek en van plan waren hen met handgranaten af te maken; zij veranderden hun plannen omdat zich Brits Indische troepen in het nabij gelegen hospitaal bevonden. De overlevende Europeanen werden op 17 December door de Geallieerden bevrijd en onmiddellijk geëvacueerd.

De moorden werden bedreven door leden van de Pemoeda welke onder leiding stonden van 2 Indonesiërs uit Cheribon welke agenten waren van de Kempetai (de Japanse geheime politie) (Aneta).

COMMUNIQUÉ VAN ZATERDAG.

Het communiqué van Zaterdag luidt als volgt:

Ten Zuiden en Zuid-Oosten van Soerabaia vond patrouilleactiviteit plaats vooral nabij Kletek en Oabadan.

Langs de Noordelijke oever van de Soerabaia-rivier was men eveneens actief terwijl te Lopang artillerie werd gebruikt. Uit observatieposten werden op twee plaatsen Indonesische concentraties door artillerie beschoten.

Bij een huiszoeking welke te Meester Cornelis plaats had werden Vrijdag pistolen en speren gevonden benevens bezwarende documenten terwijl 4 personen gevangen werden genomen. Een verlaat rapport meldt uit Celebes dat te Palopo op Zuid Celebes door een bende rovers een aanval op een jeep werd gedaan; de aanval werd afgeslagen en de aanvallers werden uit elkaar gejaagd

GEEN PEST MEER.

De Medische Dienst van Noord-Bandoeng deelt mede, dat er sinds sedert het ene geval in Januari geen pest meer heeft voorgedaan. Het blijkt, dat over het algemeen de gezondheidstoestand is verbeterd ten opzichte van December. Vooral het aantal dyssentery-gevallen is minder geworden. (Aneta)

VAN MOOK EN SJAHRIR.

In de Britse ambassade te Batavia zijn Huib van Mook en Soetan Sjahrir onder leiding van Clark Kerr, Engelands speciale afgezant, hun besprekingen Zondag begonnen. Men verwoedt dat Van Mook het Nederlandse aanbod [als vervat in de op blz. 1 afgedrukte regeringsverklaring] aan Sjahrir bekend maakte (Batavia, (AP) 10.2).

(Vervolg van pagina 1).

nog veel minder een poging om de koloniale gedachte vast te houden. Maar dit is de enige methode, gelijk de feiten van de dag kunnen bewijzen, om een Indonesische rechtsstaat te behouden. Onze grief tegen de regering is, dat zij in deze niet vastberaden een goede principiële lijn volgt. En dat is, waar hier het bestaan van het Koninkrijk op het spel staat, een onvergefelijke fout.

Aanvaardt Indië het gedane voorstel niet, dan ligt Voogdijschap onder de Verenide Landen voor de hand. Aanvaardt het de uitgestoken hand wel, dan kan het bij worden dierzelfde organisatie.

Mooier, onbaatzuchtiger voorstel is niet mogelijk geweest.

Kolonel William H. Councill springt uit zijn straalvoortstuwingsvliegtuig, een P-80, op het LaGuardia vliegveld te New York na een nieuw transcontinentaal record gevestigd te hebben. De afstand van Long Beach, Calif., naar New York (3975 kilometer) legde hij af in 4 uren, 13 minuten en 26 seconden. Hij vloog dus met een gemiddelde snelheid van ongeveer 938 kilometer per uur.

HELFRICH AAN HET WOORD.

Op een persconferentie heeft Luitenant Admiraal C. E. L. Helfrich verklaard, dat anti-Nederlandse gevoelens in het Westen van de Verenigde Staten en in Australië vooral toegeschreven dienen te worden aan onwetendheid, waarvoor de Nederlanders zelf gelaakt dienen te worden. Er is niet genoeg nadruk gelegd op het belangrijke aandeel van de Nederlanders in de oorlog.

In de donkerste dagen van de oorlog, toen de Noordamerikaanse scheepsbouw nog niet in vol bedrijf was, heeft de Nederlandse koopvaardij de bres gevuld.

In de Atlantische Oceaan werd aldus een nederlaag vermeden en ook in de Grote Oceaan speelde de Nederlandse koopvaardij een grote rol. Volgens Helfrich betekende de Japanse capitulatie automatisch het herstel van de Nederlandse souvereiniteit over Nederlands Indië en hij zeide niet te begrijpen waarom dit niet algemeen erkend werd (Aneta).

LIJKEN IN HET ANTJOL-KANAAL.

Van officiële zijde wordt vernomen dat tussen 29 Januari en 7 Februari de lijken van nog 29 Europese mannen en vrouwen in het Antjol-kanaal werden gevonden. Twee van de lijken die op 5 Februari werden gevonden vertoonden een donkere huidkleur, een van de lijken was in een zak gebonden waar alleen het hoofd uit stak; ook werd het lijkje gevonden van een baby van 3 maanden oud. Bij alle lijken waren de handen op de rug samen gebonden, terwijl de dood nog niet lang geleden was ingetreden Volgens een ooggetuige hadden de lijken niet langer dan een dag in het water gelegen (Aneta).

REGELMATIGE VERBINDING.

De KLM maakte Vrijdag bekend, dat men in Mei verwacht een regelmatige luchtlijn Amsterdam-New York, te kunnen openen. Er zal tweemaal per week gevlogen worden. Men heeft reeds toelating om in Madrid te landen en de toestellen, die nu naar Lissabon vliegen zullen in het vervolg ook Madrid aandoen.

Men wees erop, dat, hoewel door de KLM enkele vluchten naar West-Indië worden gemaakt op verzoek van de Regerings Luchtvaartdienst, er nog geen sprake is van een regelmatig verbindinge Nederland-Suriname-Curaçao.

[Noot: Inlichtingen bij de KLM ter plaatse leerden, dat het inderdaad niet in de bedoeling ligt de huidige route van de huurvluchten te blijven volgen maar wel, dat een regelmatige luchtverbinding tussen Curaçao en Nederland tot stand wordt gebracht] (Aneta).

DE KONINGIN PRIJST LEIDEN.

Ter gelegenheid van de herdenking van de stichting van de Leidse universiteit heeft Hare Majesteit Koningin Wilhelmina de leden van de faculteit toegesproken waarbij zij zeide dat Leiden wederom bewezen heeft trouw te kunnen zijn aan haar beginselen en krachtig stelling heeft genomen tegen een overmachtigen vijand in een strijd, die bijna hopeloos leek.

Uit deze grote strijd voor de vrijheid is de universiteit herrezen en staat zij thans als symbool voor deze vrijheid. Zij is echter nog meer dan dat, voor ons is zij een deel van de vrijheid zelve.

In het bizonder bracht de Koningin hulde aan Prof. Cleveringa. De senaat besloot het eredoctoraat te verlenen aan Winston Churchill, die uitgenodigd zal worden dit persoonlijk uit handen van de Senaat in ontvangst te komen nemen (Aneta).

PARTIJ VOOR DE ARBEID.

Op het congres van de SDAP werd met algemene stemmen besloten om samen te gaan met andere socialistische arbeidersgroepen om zich te verenigen tot een Partij van de Arbeid. De heer Vorrink verzekerde dat deze fusie niet betekent dat men de socialistische doelstellingen ter zijde schuift.

Hij weigerde besprekingen te voeren die zouden kunnen leiden tot het in zijn geheel opnemen van de Communistische partij in de Partij van de Arbeid. In de toekomst zal blijken dat een deel der communisten in feite tot de nieuwe arbeiderspartij behoort. Op het congres werden de plannen ingediend voor een tijdelijk partij-bestuur hetwelk uit 20 man zal bestaan; onder hen bevinden zich Prof. Schermerhorn, 9 vertegenwoordigers van de SDAP, 4 Vrijzinnig Democraten, 2 Christen-Democraten, 2 vertegenwoordigers van de Katholieke Christofoor-groep en 2 van de Van Walsum groep (Aneta).

MEN WIL DE PRODUCTIE OPVOEREN.

In de Limburgse mijnstreek zal een grote campagne op touw worden gezet teneinde de productie van de Nederlandse steenkolenmijnen die momentee! bijna 600 ton per dag bene len de gemiddelde productie-capaciteit blijft, op te voeren.

Er zijn nog 4000 mijnwerkers nodig en men heeft een groot wervingsplan ontworpen hetwelk echter belemmerd wordt door het nijpende woningtekort waarin de autoriteiten trachten te voorzien door grote gebouwen tot woonhuizen te verbouwen (Aneta).

ZILVEREN BEKER VOOR ROMIJN.

Aan Kapitein A. Romijn, gezagvoerder van de „Oranjefontein", werd op 5 Februari de zilveren beker uitgereikt welke geschonken werd door A. Groenenberg uit Cardiff.

De Minister van Scheepvaart J. M. de Booy zeide dat deze onderscheiding werd uitgereikt op aanbeveling van een speciale commissie voor oorlogsdecoraties waarvoor hij met algemene stemmen was voorgedragen. Kapitein Romijn ontving ook reeds de bronzen Leeuw van Hare Majesteit de Koningin voor het afslaan van een duikbootaanval op het Nederlandse koopvaardijschip „Aagtekerk" in Januari 1943, waarbij waarschijnlijk deze duikboot tot zinken werd gebracht.

Verder bezit kapitein Romijn nog andere eretekenen o.a. het officierskruis van het Britse Imperium, de Lloyds oorlogsmedaille voor betoonde dapperheid op zee en het erelidmaatschap van de „Master mariner society of Great Britain" (Aneta).

„LINOTILE".

De Linoleumfabrieken te Krommenie produceren thans een nieuw product „Linotile" geheten waarvan 3000 vierkante meter per week gemaakt wordt. Het is linoleum zonder jut. De vraag hiernaar is zó groot dat slechts aan sanatoria en ziekenhuizen koopvergunningen uitgereikt kunnen worden (Aneta).

VREUGDE.

Nadat op een niet politiek congres van vertegenwoordigers van de eigenlijke verzetsbeweging, de Ministers Schermerhorn en Lieftinck gesproken hadden en diegenen die wel geinteresseerd zijn in de oprichting van een nieuwe arbeiderspartij, maar niet aangesloten zijn noch bij de SDAP, noch bij een andere politieke partij, kennis genomen hadden van de plannen en de gelegenheid hadden gehad van gedachten te wisselen, drukten zij hun vreugde uit over het feit dat de nieuwe Partij van de Arbeid is opgericht en besloten zij allen zich er bij aan te sluiten (Aneta).

DE „NIEUW AMSTERDAM" UIT SINGAPORE.

De Nieuw Amsterdam" zal op 18 Februari uit Singapore vertrekken met 3400 repatriërenden uit Java aan boord. Te Colombo zal men nog 500 repatriërenden aan boord nemen (Aneta).

WILLEMSTAD IN EEN PRIJSVRAAG.

In het kerstnummer van De Spiegel, uitgegeven door Zomer & Keuning te Wageningen, troffen wij een aardige prijsvraag aan. Van 17 verschillende foto's wordt den lezers gevraagd, wáár de foto een beeld van geeft. Zo is er een foto van Buenos Aires, van Palestina, van de Keulse dom en een van Willemstad, Curaçao. Men ziet uit de lucht neer op Pietermaai met het Waaigat op de achtergrond. Wij zijn benieuwd in een van de komende nummers van De Spiegel te lezen hoevelen de tweede foto, die van Wilhelmstad, hebben kunnen thuisbrengen.

FELTZER VOLGT MUHLENFELD OP.

Het volgende officiële bericht lezen wij in de Surinaamse bladen:

„Door den Minister van Overzeese Gebiedsdelen is de Heer Ph. A. Feltzer belast met de leiding der Afdeling Westindische Zaken van het Departement van Overzeese Gebiedsdelen."

De Heer Feltzer die zestig jaar oud is, is geen onbekende van Suriname. Hij kwam in 1923 te Paramaribo aan om de Heer A. Thurkow te vervangen als Hoofd van de Afdeling Comptabiliteit op Financiën. Kort hierop werd hij bevorderd tot accountant, en in 1927 keerde hij terug naar Nederland waar hij tot heden op het toenmalige departement van Koloniën werd werkzaam gesteld, totdat hij nu geroepen werd de hoogste ambtelijke betrekking op het omgedoopte departement van Overzeese Gebiedsdelen te vervullen.

MEN KAN WEER TELEGRAFEREN.

In verband met de beëindiging van de telegraafstaking in de Verenigde Staten kan men thans van hier uit wederom naar alle plaatsen in de Verenigde Staten telegrammen verzenden.

LENDERING GAAT OP REIS.

Donderdag es. zal de Heer Antonius A. L. Lendering, directeur van het bekende aannemersbedrijf alhier, voor een verblijf van enkele maanden per vliegdekschip naar Europees Nederland vertrekken.

GOSLINGA OP REIS.

Dr. Wybojan zal aanstaande Woensdag een dienstreis naar Nederland. Het ligt in de bedoeling enige leraren, onderwijzers, een bibliothecaris en zo mogelijk nog ander personeel te werven voor Curaçao en Aruba. De Heer Goslinga zal enkele maanden afwezig zijn.

NIEUW BESTUUR DON BOSCO.

Tijdens de gisteren gehouden jaarlijkse vergadering van de Oud-derwijzers Vereniging „Don Bosco" werd een nieuw bestuur gekozen, bestaande uit de Dames en Heren Leo W. Oudvorst, voorzitter; Mejuffrouw Maria Sp...; Tirso Sprockel, Harry da ..., Jozef Horvers, J. van Geel en Jules de Palm.

SOMBER GESTEMD.

Een officiële zegsman van Indonesische zijde deelde in een onderhoud mee vraaggesprek aan de Associated Press te Batavia mede, dat de Regeringsverklaring bedoeld als uitgangspunt voor de besprekingen en verder niet. Velen ... iets definitiefs hadden verwacht zijn teleurgesteld, maar ik ben het niet, omdat ik niet anders verwacht had, zo zeide de man, die naam onbekend bleef.

Hij vervolgde: „Men kan de Nederlanders geen verwijt maken dat zij zo min mogelijk geven. Nederlanders hebben drie jaar in kampen gezeten en ... den slecht behandeld; zij ... alleen maar uit naar de ... zij hun vroegere leventje ... gaan voortzetten; vanzelfsprekend hebben zij niet veel op met concessies die een werkelijke verandering zouden betekenen."

Soetan Sjahrir heeft niets gelaten, maar is gisteravond ruggekeerd naar Jokjakarta, moedelijk om met Achmed Soekarno en Hatta te spreken (Batavia, (AP) 11.2).

VERLOOFD

ILSE SCHOTBORGH

en

HERMAN J. MENSÉ

Curaçao, 7 - 2 - '46

... zijn er nog niet, maar we komen er wel!

door George Seppen.

Volgens het betoog van één ... openbare aanklagers in het ...eurenberg-proces, dat dezer da...n plaats vond, besloeg de Duit... massaroof in Nederland in de ...gelopen jaren, een totaal be...ag van meer dan **vijf en twintig** ...lliard **gulden**.

Zo werden er 56% van de lo...motieven, 28950 goederenwa...ons, 1950 personenwagons en 36 ...n de 37 Dieseltreinsstellen ...eggesleept, hetwelk de gewel...ge moeilijkheden van het Insti...ut der Nederlandse Spoorwe...en, die wij reeds eerder noem...en, overduidelijk demonstreert.

Bovendien, anderhalf millioen ...on aan binnenvaartuigen, 1 mil...oen rijwielen en 600000 radio...bestellen, vonden de weg naar ...et barre Oosten.

Toen wij dan ook aan de hand ...an deze — thans bekendge...maakte — fantastische cijfers, ...nlangs schreven, dat Neder...and kennelijk is verarmd, hebben ...wij ons zeer summier en hoogst ...afdoenlijk uitgedrukt.

Want dat Nederland verarmd ...s, blijkt dagelijks op allerlei ter...rein. In het stadsbeeld en het ...straatbeeld, in bureaux en kan...toren, in koffiehuizen en eetgele...genheden, in kerken en kapellen ...op stations en emplacementen ...overal treden verarmings-, zo ...niet verpauperiserings-verschijn...selen aan de dag.

Toegegeven zal moeten wor...den, dat deze feiten noodzakelijk ...ook hun morele depressie mede...brachten, waardoor in het bie...zonder hij, die jaren lang weg is ...geweest, niet aan de stellige in...druk ontkomen kan, dat ook van ...een zekere mate van **verproletisering** sprake is! (1)

Dit laatste is één van de niet op ...geld waardeerbare schadeberok...keningen, die dezelfde bezetter ...ons willens en wetens heeft aan...gedaan en het is niet uitgeslo...ten, dat op de lange duur blijken ...zal, dat juist deze morele schade ...de ingrijpendste is geweest.

Zo zijn er vele wrange vruch...ten van het wanbeheer van een ...bezetter, die, niet in het minst ...door militaire of andere nood...zaak werd geleid, doch eenvou...dig voldeed aan duistere behoef...ten van grof egoïstische, zo niet ...heerszuchtige aard.

Ook het hierboven genoemde ...verschijnsel van verproletisering ...is één van die vruchten, waar...door het openbare leven in Ne...derland heel wat **minder aangenaam** geworden is. Men begrijpe ...goed, dat wij ons niet rekenen tot ...diegenen, die aan verheerlijking ...van alle vóóroorlogse toestanden ...hun willen doen, of daarvan alle ...heil verwachten, maar toch hopen ...wij van harte, dat veel van het ...goede, dat deze tijd ons bood, on...geschonden terugkeren zal.

Polemieken, in woord en ge...schrift, ademen onzes inziens te ...vaak een methodische ongema...nierdheid, die allerminst demo...cratisch is en ook de toon van ...discussies van mensen in treinen ...en op de straat is soms op het ...weerzinwekkende af.

Wordt, materieel gesproken, ...hard gewerkt en zeer veel be...reikt, de geestelijke opbouw verkeert in een veel vroeger stadium en het zal nog heel wat hoofdbrekens kosten om daarin een snelle opgang te brengen.

Want de plunderende bezetter liet niet alleen een leeg land na, maar bracht iets van zijn verderfelijke sfeer naar ons vaderland, die wij vóórdien niet of althans nauwelijks hebben gekend.

De Film.

Er zijn hoopvolle verschijnselen in Nederland en het deed ons genoegen dit onder andere te bemerken op het terrein van het amusement, waar de onstane armoede ten voordele was, t.w. in de bioscoop.

Wij spreken hier niet van het drukke bezoek aan de bioscooptheaters gedurende de gehele dag, noch de opmerkelijk vele jonge mannen, die er steeds rondhangen en klaarblijkelijk in de morgenuren voldoende tijd hebben om enige uren in de rij te staan tot het verkrijgen van een plaats. Dit betert overigens al aanmerkelijk, maar het gaat meer om datgene, dat wordt vertoond.

Nederland moet het voorlopig doen met min of meer oude films en blijft juist daardoor van een overstelpende toevloed van slechte en peperdure, Hollywood-producten verschoond, omdat er geen deviezen zijn.

Na vijf bittere jaren wil het publiek verstrooiïng en zodoende wordt het als het ware gedwongen heel wat **oude,** maar daarom vaak niet minder **goede** films te gaan zien, die vroeger aan de aandacht van velen ontgingen.

Men waardeert de oude films, zonder zich om de **sociale** achtergrond te bekommeren, maar men loopt erg warm, wanneer er een artist in optreedt, die het openbaar gerucht als „verkeerd" bestempelt of als „suspect". Zo werd onlangs Ray Ventura gedoodverfd als een nazieknecht, hetgeen achteraf volkomen absurd bleek te zijn. Maar zijn films bleven voorlopig in de blikken doos.

Merkwaardig genoeg draaide de uitstekende Franse film **„Le Carnet de Bal"** met groot succes, ondanks het feit, dat Duvivier's meesterlijk product, van een sociaal standpunt uit bezien, voor onze tijd niet zo aannemelijk is en de conceptie ervan wel zeer burgerlijk moet worden genoemd. De individualistische Fransman raakt het sociale probleem als het ware niet aan, daar hij in het biezonder de jeugd-reminescentie ziet. Maar het publiek stapt over die bezwaren heen en aanvaardt ten volle het typisch burgerlijke product van een vergane tijd.

Ook aan de **documentaire** en de **propagandischte film** is meer plaats ingeruimd.

Toen wij, na een vrij ongemakkelijke reis met een arbeiderstrein, die de bouwers en de sjouwers van Volksherstel van Arnhem naar Rotterdam bracht, in Utrecht even op aansluiting hebben gewacht, zijn wij gaan uitblazen in de **spoor-bios** op het Centraal-Station.

Daar ging één van die uitstekende films van den cineast **Jan Hin.** „De Opbouw van Venlo.

Wij boemelden daarna in een weliswaar verwarmde, maar duistere oude wagon naar huis terug met een dankbaar en een trots gevoel voor al die Nederlandse arbeiders aan het tranenwerk der opbouw, die tenslotte toch allen kerels zijn, waarmede zo ontzettend veel te bereiken valt.

De Radio-omroep.

Bijna geruisloos verdween aan het begin van de maand Januari de nationale omroep **„Herrijzend Nederland",** om plaats te maken voor **„Radio Nederland in overgangstijd.** Deze laatste is een compromis-instituut tussen de oude en de nieuwe tijd en zal derhalve geen permanente oplossing zijn.

Er was enig gerucht rondom deze quaestie dat doordrong tot in het Noodparlement, maar het laat zich aanzien, dat de gedachte aan een **nationale omroep** meer geesten bezig houdt dan bezielt.

Wel zeide de Minister-President, Professor Schermerhorn, onlangs, dat hij voor een „nationale omroep strijden zou, tot het laatst" maar deze kreet uitte hij niet qualitate qua, doch als vice-voorzitter van de Nederlandse Volksbeweging, welke, zoals bekend mag worden verondersteld, de kiel bedoelt te zijn van de nieuwe **Partij van de Arbeid,** die inmiddels op stapel is gezet en binnenkort haar tewaterlating zal ondergaan.

Nu moet worden toegegeven, dat de radio-omroep in onze parlementaire geschiedenis in een ietwat kwade reuk staat en meermalen een struikelblok is geweest, doch wij hopen van harte dat ondanks alle gedifferentieerde meningen op dit punt, een blijvende oplossing voor de toekomst gevonden worde, waarin enerzijds oud en nieuw hecht verbonden zijn en andererzijds onze — op dit gebied niet al te beste — naam in het buitenland, wordt verbeterd en niet geschaad.

Vooralsnog kan worden opgemerkt dat men zich thans al weer op zes verschillende omroepbladen abonneren kan!

De Groene Amsterdammer schrijft in het nummer van 26 Januari al over „Herzinkend Nederland." Of het wel zo tropisch moet worden gezien, wil er bij ons niet in, maar een hernieuwde blijvende Radio-scheuring zouden wij oprecht betreuren.

Een half jaar opbouw.

Deze maand kwam een boekje uit met **beeldstatistieken,** lopende **over een half jaar opbouw in Nederland.** Zo gezegd: hondertachtig dagen opbouw na achttienhonderd dagen afbraak.

Dit is een uitnemend stukje werk en het zal niet nalaten diepe indruk te maken op het buitenland.

Want, afgezien van alle problemen en bezwaren, — ze doen het nog zo gek niet in Nederland — en wij mogen meer dan tevreden zijn met het behaalde resultaat.

Er is werklust, er is ijver, er is initiatief en men pakt aan.

Daar om besluiten wij met die telkens terugkerende uitroep van den verzorger van één der beste rubrieken van de inmiddels verdwenen omroep Herrijzend Nederland, de uitroep waarmede hij zijn enthousiaste praatje telkenmale sloot:

Wij zijn er nog niet, maar..... wij komen er wel"!

(1) Men begrijpe, dat hier ...geen armoede wordt bedoeld, ...maar verwilderng en opzettelijk, ...verlaten van de goede vorm uit ...zogenaamd democratische motie...ven.

Ontvangen

„De Oranje-prinsesjes thuis", een uitgave van de N.V. Gebr. Zomer & Keunings Uitgeversmaatschappij te Wageningen, is een aardig boekske over de Prinsesjes Beatrix, Irene en Margriet, rijkelijk geïllustreerd met bijbehorende text. Er zijn foto's bij van de aankomst in Nederland en van een kinderfeest op Soestdijk welke een interessante studie vormen van de Prinsesjes. Het is een aardig bezit voor degenen die met ons Vorstenhuis meeleven. Wij hopen dat dit fraai uitgegeven album ook in de West een ruime verspreiding vinde.

Trouw moest blijken, de Geschiedenis in foto's van de vrije Nederlanders, uitgegeven in 25.000 exemplaren door de Netherland Publishing Company Ltd. te Londen.

Dit schitterende, op kunstdruk gedrukte album van ongeveer vijfhonderd foto's zal tot in verre geslachten de herinnering bewaren aan wat in het vrije Nederland, Curaçao en Suriname, alsmede in den vreemde door hen die tot ballingschap gedwongen waren, werd gedaan ter bevrijding van het Moederland en Indië. Vanzelfsprekend staat de figuur van Hare Majesteit de Koningin in het middelpunt. Wij zien hoogstderzelver overhaast vertrek, de ontvangst in Londen, de reizen naar Canada en Washington. Foto's die de werkzaamheden van het cabinet in Londen illustreren, het leven onzer landgenoten, de zeelui en de vluchtelingen. Ook zien wij de geschenken die namens Oost-Indië werden uitgeworpen toen dat grote gebiedsdeel nog vol was.

Wij zien wat onze marine deed om dat land te behouden en hoe zij helaas, faalde. Nieuwe instellingen als de Raad van Advies en deszelfs leden (minus Gomez) staan op de prent. Daar is een sectie, die in het biezonder aan Oost-Indië gewijd is. Curaçao en Suriname, schamelijk bedeeld, worden niet vergeten, want vier bladzijden laten iets zien van het vele dat in onze Westindische gebiedsdelen werd gedaan. Het is werkelijk jammer, dat in dit overigens voortreffelijke album geen recht wordt gedaan aan de West. Wij vinden het vreemd, dat andere plekken in het buitenland zoveel meer en rijker, illustratiemateriaal krijgen. De foto's, die van Curaçao zijn opgenomen, zijn alleraardigst. Wij zien den Gouverneur op de Vlaggendag spreken; wij zien hoe Monseigneur Verriet den Prins der Nederlanden groet; hoe groots het defilé was dat bij gelegenheid van Prinses Margriets geboorte in het Rifstadium werd gehouden. Aruba's olieraffinaderij staat erin (die van Curaçao niet!)

Het album eindigt met een ontroerende foto: moeilijk over het prikkeldraad gebogen staat daar onze beminde Vorstin. Haar koninklijke hand reikt vooruit, door het prikkeldraad heen om een rozet, dat Zij zich van de mantel genomen heeft, op en bazalsteen te leggen, waar vier landgenoten door den vijand de dood werden ingejaagd.

Wij kunnen dit werkelijk buitengewone album aan ieder aanbevelen.

NIEUWS VAN OVERAL

RUSLAND NAAR DE STEMBUS.

door

Rembert James, Moskou.

Stalin hield een propagandaredevoering voor de verkiezingen, die Zondagmorgen om 6 uur begonnen en tot des avonds 24 uur voortduurden. Stalin zeide, dat de voedselrantsoenering spoedig tot het verleden zou behoren.

Men kiest voor afgevaardigden in de Opperste Sovjet (raad) en de verkiezingen zijn de vreedzaamste der geschiedenis. Men verwacht in totaal 110.000.000 stemmen. Iedereen die ouder is dan 18 jaar mag stemmen ook de soldaten van het Rode Leger, die buitenslands zijn. Dit is de eerste verkiezing in Rusland sedert acht jaren. Men begon in Siberië en de zeeprovincies. In totaal zij er 1.287 stemdistricten, inclusief Oost-Pruisen en voormalige delen van het Japanse keizerrijk.

Het gaat om het voortgezette leiderschap van de communistische partij en Stalin. In de laatste verkiezing van 12 December 1937 waren er slechts 32.000 stemmen tegen een totaal van meer dan 100.000.000.

Stalin hield zijn redevoering in het Bolsjoi-theater voor mensen van het district van Stalin zelf in Moskou. Dit district heeft Stalin wederom benoemd als candidaat voor de Opperste Sovjet. Stalin sprak één uur en werd 27 malen door handgeklap onderbroken. Hij zeide, dat de sovjetbevolking spoedig de voedselrantsoenering zou afschaffen, maar de datum zeide hij niet.

Tevens kondigde Stalin drie nieuwe vijfjarenplannen aan waarin de kool- en staalproductie zal worden opgvoerd om „ons land tegen rampen van elke soort te vrijwaren".

Evenals andere partijleiders beklemtoonde Stalin dat Rusland sterk moest zijn en gevrijwaard tegen aanvallen van buiten. „Het kapitalistische stelsel heeft steeds elementen van oorlog in zich", zeide Stalin, die meende dat „militaire botsingen inhaerent zijn aan het kapitalisme".

Toen de stembussen om 6 uur opengingen, stonden de mensen al in drommen, hoewel het nog donker was en hevig koud. De uitslag zal nog wel enkele dagen op zich doen wachten als gevolg van afgelegen stemdistricten. Men begint terstond na middernacht met het tellen der stemmen (Moskou, (AP) 10.2).

ANTI-BRITSE BETOGING.

Studenten en politie geraakten handgemeen in Caïro bij anti-Britse betogingen. Er viel een dode en er waren meer dan honderd gewonden in twee dagen tijds. Meer dan duizend studenten trokken op naar de Foead-universiteit en schreeuwden tegen „het imperialistische Groot Britannië. Zij protesteerden tegen de aanwezigheid van Britse troepen in Egypte en de herziening van het Engels-Egyptische verdrag. De studenten wierpen dwarsschansen op in de straat en zeiden niet eerder hun studies te zullen hervatten dan nadat Premier Mahmoed Nokrasjy zal zijn afgetreden. „Hij is veel te goede vrienden met Engeland" jouwden zij. Met stenen en knuppels gingen zij te keer tegen de politie, die met wagens toesnelde. Een student bekocht het met de dood, toen hij onder een politiewagen terecht kwam (Caïro, (AP) 10.2).

RUSLAND ZOEKT EEN LENING.

Het speciale comité van het Noordamerikaanse Huis van Afgevaardigden voor de na-oorlogse economische politiek zeide in een voorlopig rapport, dat thans besprekingen gaande zijn om te komen tot een lening van één milliard dollar aan Rusland.

Het rapport zeide, dat oorspronkelijk een lening van zes milliard dollar overwogen werd, doch dat er meningsverschil bestaat over Ruslands verzoek om te lenen tegen een lagere intrest dan die waartegen geld kan worden opgebracht in de Verenigde Staten (Washington, (AP) 10.2).

HOMMA MOET STERVEN.

Generaal Massaharoe Homma werd door de Noordamerikaanse krijgsraad in Manilla schuldig bevonden voor het geven van de opdracht tot de Mars des Doods van Bataan alsook wegens andere wreedheden tegen de krijgsgevangenen. Hij werd veroordeeld om te worden doodgeschoten. De Mars des Doods van Bataan kostte het leven aan 67.000 Geallieerde krijgsgevangenen. Het vonnis zal thans aan Generaal MacArthur worden voorgelegd (Manilla, (AP) 11.2).

TWEEDE DEEL IN SEPTEMBER.

De Algemene Vergadering der Verenigde Landen besliste zonder discussie om het tweede deel van de eerste zitting in September te doen plaats vinden. Waar men bijeen zal komen, werd niet gezegd. Het Philippijnse verzoek voor het organiseren van een internationale conferentie voor de vrijheid van de pers werd goedgekeurd en op de agenda voor September geplaatst (Londen, (AP) 9.2).

„VLIEGENDE FORTEN" HEBBEN AFGEDAAN.

De Noordamerikaanse Vliegende Forten, officieel bekend als B-17, die tijdens de laatste jaren van de oorlog zulk een grote rol speelden in Europa, worden binnenkort uit de dienst genomen. Een woordvoerder van de Noordamerikaanse luchtmacht verklaarde, dat deze vliegtuigen Europa spoedig zullen verlaten om plaats te maken voor de B-29, de supervliegende Forten, die in de laatste jaren van de strijd tegen Japan hun enorm gewicht in de schaal wierpen.

De populaire „oude" Vliegende nog als een toppraestatie der Noordamerikaanse vliegtuigindustrie golden, hebben volledig afgedaan. „De B-17" — zo verklaarde een Noordamerikaans deskundige — „is een oude machine, volkomen uit de tijd en aanmerkelijk minder doelmatig dan de B-29".

Forten, die weinige jaren geleden

DRIE VOORWAARDEN.

Rusland hechtte drie voorwaarden, waaronder het naoorlogse bezit van de Koerilen, aan de overeenkomst van Jalta om tegen Japan in oorlog te gaan. Dit werd bekend gemaakt in Washington, Londen en Moskou. Volgens de overeenkomst zou Rusland oorlog verklaren aan Japan „twee of drie maanden nadat Duitsland zich zou hebben overgegeven". Hiermede schijnt een einde gemaakt te zijn aan de bespiegelingen als zou het werpen van de eerste atoombom Rusland ertoe hebben gebracht zijn oorlogsverklaring aan Japan te bespoedigen.

De twee andere voorwaarden waren: 1) dat de status van de Mongoolse volksrepubliek in Buiten-Mongolië onveranderd zou blijven; 2) dat de rechten van Rusland voor de „verraderlijke aanval van Japan in 1904" zouden worden hersteld. Het pact zeide, dat deze rechten ... dat Rusland Zuidelijk S... naburige eilanden terug ...gen, voorts dat de haven van Dairen wederom internationaal zou worden en dat de Russen Port Arthur wederom zouden mogen huren. Bovendien zouden de Russen en Chinezen gezamenlijk de Oostelijke en Zuidelijke Mantsjoerijse spoorwegen beheren. De belangen van de Sovjet-Unie zouden daarbij worden verzekerd en China zou de volledige souvereiniteit over Mantsjoerije krijgen. Deze overeenkomsten werden later bekrachtigd in het Russisch-Chinese dertigjarig verdrag van vriendschap dat op 14 Augustus getekend werd.

In een bijgaande verklaring legde Byrnes uit waarom het pact uiterst geheim was. Indien de Japanners ervan vernomen hadden, zouden zij Rusland onmiddelijk hebben aangevallen. Dit zou Rusland hebben gedwongen troepen van het Duitse front te verplaatsen naar het Japanse front op een tijdstip dat het Rode leger zijn laatste offensief uitvoerde, dat de instorting van het Duitse leger veroorzaakte. Vanzelfsprekend zou de taak der andere Geallieerde legers daardoor zijn verzwaard en ... oorlog meer mensenlevens hebben geëist

Katholieken en Politiek

Katholieken en Politiek.

Het lijdt geen twijfel of de resolutie van de jongste partijraadsvergadering waarin de voormalige R.K. Staatspartij in een Katholieke Volkspartij werd omgezet, zal in alle geledingen van het katholieke volksdeel enerzijds grote voldoening hebben gewekt. Enerzijds! En dan doelen we niet zo zeer op deze naamsverandering, maar meer op dat deel van de resolutie waarin een belangrijke principiële koerswijziging in het katholieke politieke leven van ons land tot uitdruk wordt gebracht, aldus Kerk Manders.

Deze resolutie zegt met name:

„dat het welzijn van het vaderland en het voortbouwen op de beste tradities van het verzet vordert een krachtige samenwerking tussen die partijen, welker houding en program voldoende waarborgen bevatten voor het welslagen daarvan;

dat onze partij (de R.K.S.P.) niet is een kerkelijke partij, maar dat men tot haar behoort toe te treden op grond van de aanvaarding van haar program, zodat ook voor niet-katholieken toetreding mogelijk is."

In deze uitdrukkelijke verklaring ligt de belangrijkheid van de beslissing in deze partijraadsvergadering genomen. Hiermede is althans in principe de „doorbraak" op politiek terrein aanvaard en worden voor de uiteindelijke toekomst mogelijkheden geschapen, welke voor het politieke leven van ons land van de grootste waarde kunnen zijn.

Er is gelukkig — en dat bevestigt ook wederom deze resolutie — in politieke sfeer, in vergelijking met de situatie van nauwelijks vijf jaren geleden, veel ten goede veranderd. Wanneer zó de les van vijf harde oorlogsjaren begrepen wordt, dan mogen wij hopelijk ook hierin een zekere winst zien als resultaat van zware offers!

Maar men overdrijve in dit stadium de practische betekenis van de aan katholieke zijde genomen beslissing, voor wat de politieke situatie op dit ogenblik betreft, toch niet.

Zeker, wanneer de R.K.S.P. ofwel de Katholieke Volkspartij, zich thans op het standpunt plaatst, dat de politieke groepering van de katholieken niet is een kerkelijke zaak doch alleen een bepaald program als grondslag heeft, dan is dat geen kleinigheid. Evenmin, wanneer de Katholieke Volkspartij van mening is, dat de opbouw van ons vaderland is een gemeenschappelijke zaak van alle goedwillende Nederlanders en dus nauwe samengang met anderen wenselijk kan zijn, ofwel dat de Katholieke Volkspartij zich openstelt voor andersdenkenden.

Nogmaals, men kan niet, blind zijn voor het gelukkige feit, dat zich ook aan katholieke zijde een zo noodzakelijke politieke heroriëntering — zij het schuchter en pijnlijk voorzichtig — begint te voltrekken.

Maar de vraag rijst, met alle zin voor de werkelijkheid, of deze politieke metamorphose op dit moment nog niet te veel een overigens hoopvol gebaar blijft. Het wil ons voorkomen, dat door deze naamsverandering met het behoud van het praedicaat „katholiek" de deur niet — wat men wenst — is opengezet voor anderen. Wij katholieken, die bij dit politieke zoeken en tasten zulk een grote waarde toekennen aan wat men het „geestelijk klimaat" noemt, kunnen niet verwachten, dat zelfs maar een zeer klein getal niet-katholieken uit programmatische overwegingen tot een partij zal toetreden, die zich vooralsnog als „katholiek" praesenteert.

Daarom, wil de voormalige R.K. Staatspartij inderdaad wat in principe wordt aanvaard ook in de practijk tot uitdrukking brengen dat zij andersdenkenden die haar programma onderschrijven in haar rijen opneemt, dan is ook de aanduiding „katholiek" niet houdbaar. Dat is nog niet bereikt en daarom is deze principiële doorbraak nog niet die uiterlijke doorbraak, welke met name vele vooruitstrevende jongeren wensen.

* * *

In haar laatste algemene vergadering — enige dagen vóór de partijraadsvergadering — heeft de Werkgemeenschap „Christophoor" eenstemmig de conclusie getrokken, dat de R.K. Staatspartij naar haar opvattingen het confessionale karaker zou dienen te laten varen, o.m. door het kiezen van een nieuwe naam, zonder de aanduiding „katholiek". De naamsverandering waartoe in de partijraadsvergadering is besloten, voldoet daaraan dus niet *).

In de gegeven omstandigheden kan dus nog niet worden verwacht, dat de Katholieke Volkspartij alle vooruitstrevende katholieke jongeren omvat en allerwege dat enthousiasme wekt, dat men zo gaarne zou wensen.

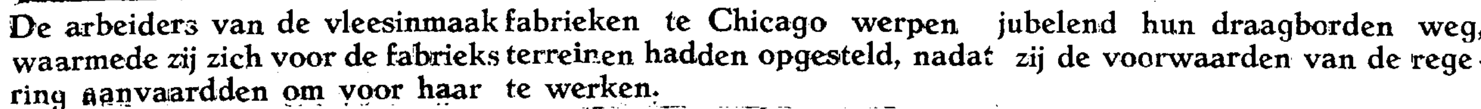
Zolang dit niet is bereikt, kan niet voorkomen worden, dat er katholieken zijn (politiek-daklozen), die een volledige doorbraak voorstaan, wier interesse uitgaat naar een nieuwe groepering waarin de nationale samenwerking op basis van een bepaald program mogelijk wel ten uitvoer is gelegd. Zeker, het aantal van deze katholieken, dat buiten de Katholieke Volkspartij staat, zal niet zo uitermate groot zijn. Maar laat de zelfgenoegzaamheid over het feit dat in steden en dorpen het overwegend deel van de katholieken zich dikwijls vrij automatisch scharen achter wat in de vertrouwelijke omgang als hun „kiesvereniging" betiteld wordt, niet tot gevolg hebben, dat men zich vrij ongevoelig toont voor een mogelijk kleine schare politiek vooruitstrevende katholieken, voor wie de politieke keuze nu juist niet een vanzelfsprekende daad is en daarentegen een zaak vormt van ernstige overweging en consequentie. Het zou dreigen een herhaling te vormen van een fout, die in het verleden al meer gemaakt is.

Met grote voldoening zal in alle politieke geledingen van het katholieke volksdeel zijn kennis genomen van de opmerking van Pater Dr. Stokman, die in de partijraadsvergadering wees op de onjuistheid om de katholiciteit van degenen, die niet tot de Katholieke Volkspartij toetreden, in twijfel te trekken. Het politiek gesprek en meer nog het verschil van politieke overtuigingen moet toch eindelijk in een vrij Nederland mogelijk zijn, zonder het gevaar van godsdienstige verdachtmaking of andere onverkwikkelijkheden, die meer afstanden verwekt dan juist aan een gewenste eensgezindheid bij te dragen.

Zo verdient de vraag van mogelijk enige katholieken in hoeverre het verantwoord is zich nu aan de directe medewerking aan een politieke concentratie te onttrekken, begrip te ontmoeten. Zolang deze mate van medewerking van christelijke en voor mogelijk een klein deel van katholieke zijde aan een nieuwe politieke concentratie niet vaststaat, is het even voorbarig deze nieuwe concentratie als overwegend „humanistisch" te bestempelen, als het onjuist is in een Katholieke Volkspartij zonder een noemenswaardige deelneming van niet-katholieke christelijke zijde een concentratie van „christelijken" huize te willen zien. Laat men de zaken eenvoudig, duidelijk en waar stellen.

Een tenslotte. „Het oproepen" van „kiezers" en „kiezeressen" tot een soort politieke beroering is misschien wat vroegtijdig. Het is goed, de dikwijls weinig aanlokkelijke politieke verkiezingssfeer niet langer te rekken dan per sé nodig is. Er is te veel herstel- en opbouwwerk in ons land, dat, met vermijding van niet direct noodzakelijke gespletenheid in nationale samenwerking dient te gebeuren! Ondertussen moge de vormgeving van de politieke gedachte in ons land, zo lang mogelijk een zaak blijven van rustige, eerlijke en ernstige overweging.

*) Op de vergadering in Utrecht is de resolutie, die zich uitprak voor een Christelijke groepering door de Bossche afgevaardigden — tevens de Cnristophoor-mensen — ingetrokken op grond van practische overwegingen.

De arbeiders van de vleesinmaak fabrieken te Chicago werpen jubelend hun draagborden weg, waarmede zij zich voor de fabrieks terreinen hadden opgesteld, nadat zij de voorwaarden van de regering aanvaardden om voor haar te werken.

OFFICIËLE BEKENDMAKINGEN.

Verof: Mej. L. C. Comvalius Gouvernements-vroedvrouw in het 2de district, alhier, zes weken buitengewoon buitenlands verlof, met vergunning dit verlof in Suriname door te brengen; W. Meyer, Directeur van de Algemeen Middelbare School, genaamd „Peter Stuyvesant College", alhier, 6 weken buitengewoon buitenlands verlof, met vergunning dit verlof in Columbia door te brengen ingang 7 Maart 1946; A. L. van Eijma, brigadier bij het Corps Militaire Politietroepen in Curaçao, 6 weken buitengewoon buitenlands verlof met vergunning dit verlof in Suriname door te brengen; C. F. Doesberg, tijdelijk werkzaamgesteld op het Bureau voor Crisiszaken, Afdeling Aruba 4 weken verlof buiten bezwaar van den Lande; Mevr. B. E. Römer-Rojer, tijdelijk schrijfster ter Gouvernements-Secretarie, 37 dagen vrijstelling van dienst met vergunning deze vrijstelling van dienst geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen.

Waarneming: Mevr. A. A. Henriquez-Con is voor de tijd van zes weken belast met de werkzaamheden van gouvernements-vroedvrouw in het 2de district op Curaçao.

Overplaatsing: Mej. A. W. Vervuurt, tijdelijk kwekelinge bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaamgesteld aan de Emmaschool voor G.L.O.B. naar de filiaalschool van de Emmaschool voor G.L.O.B.; Mej. E. Amstelveen tijdelijk onderwijzeres 4de klasse aan de Julianaschool op Aruba naar de Openbare Prins Bernhardschool voor G.L. O.B. op Aruba.

Eervol ontheven: Mej. M. G. Oehlers, van haar werkzaamstelling bij de Burgerpolitie op Aruba; L. E. van der Jagt uit de functie van Secretaris van de Raad van Politie op Aruba; H. Oduber, wonende op Aruba, van de verdere waarneming der betrekking van notaris, op het eiland Aruba, op zijn verzoek; D. de Windt en I. E. Lesire uit de functie van tijdelijk telegrambesteller op Aruba.

Bevordering: J. A. Pietersz en L. C. Oudheusden sergeanten-schutter tot tijdelijk sergeant-majoor der Infanterie bij de Militaire Havenbeveiliging.

Eervol ontslag aan: Mej. N. Senior, vakonderwijzeres in de Spaanse taal aan de Openbare Wilhelminaschool voor Mulo, alhier; Mej. C. M. Asen, tijd. werkzaamgesteld op het Bureau voor Crisiszaken, Afdeling Aruba, op haar verzoek; Mevr. C. N. Beaujon-van de Wall Dovale tijdelijk onderwijzers 4de klasse bij het Openbaar Onderwijs op Curaçao en werkzaam gesteld aan de Filiaalschool van de Openbare Mulo-scholen op Mundo Nobo; E. E. Maduro tijdelijk bevolkingscontroleur op Aruba, op zijn verzoek; Jan Bouma technisch ambtenaar bij Openbare Werken, alhier, op zijn verzoek, ingang 1 Maart 1946; C. la Cruz, tijdelijk bode ter Griffie van het Hof van Justitie in Curaçao, op zijn verzoek; L. F. Jansen Ec. Drs. Directeur van het Departement Accountantsdienst, Sociale en Economische Zaken in Curaçao; Mevr. M. J. Radstake Daansen, tijdelijk te werk gesteld aan de Algemene Middelbare School, genaamd Peter Stuyvesant College op Curaçao, op haar verzoek. Mevr. N. C. Kappel-Fraser tijdelijk onderwijzeres 4de klasse werkzaamgesteld aan de Openbare Hendrikschool voor Mulo, alhier op haar verzoek; Mej. M. C. de Jong tijdelijk werkzaamgesteld op het Bureau voor Crisiszaken, Afdeling Aruba; Mevr. R. de Wit-Abbad, tijdelijk onderwijzeres 1ste klasse Categorie B aan de Julianaschool voor Mulo op haar verzoek.

Benoeming: Mevr. N. de Marchena-Senior tot tijdelijk vakonderwijzeres aan de Openbare Wilhelminaschool voor Mulo, alhier; H. S. L. Conner tot onderwijzer 3de klasse bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Oranjeschool voor Mulo te Philipsburg op St. Maarten; A. D. Rosario en R. R. Hart tot tijdelijk hulp kommiezen der belastingen, alhier; C.M. Eleonora tot tijdelijk bode bij de Openbare Gezondheidsdienst, alhier; E.A.Leito tot tijdelijk telegrambesteller op Curaçao; R. Portillo tot tijdelijk telegrambesteller op Curaçao; U. van Breet adjunct-commies op de Bureaux van de Burgerlijke Stand en het Bevolkingsregister op Aruba tot Secretaris van de Raad van Politie op Aruba; L. D. I. Brandon tot onderwijzer 4de klasse bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Openbare Emmaschool voor G. L.O.B. te Willemstad op Curaçao Mevr. J.M. Vieijra geb. Vredeveld tot tijdelijk vakonderwijzeres bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Openbare Wilhelminaschool voor Mulo op Curaçao; J. M. A. Hudson, sergeant-schutter der Administratie bij de Schutterij tijdelijk benoemd tot sergeant-majoor der Administratie bij de Schutterij; L. R. Nahr, 2de luitenant der Infanterie bij de Schutterij tijdelijk benoemd tot 1ste luitenant der Infanterie bij de Schutterij: D. H. Dussel, 2de luitenant der Artillerie bij de Schutterij tijdelijk benoemd tot 1ste luitenant der Artillerie bij de Schutterij; Mej. L. M. J. Chocolaad tot onderwijzeres 4de klasse bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Openbare Hendrikschool voor Mulo te Willemstad; Mej. E. Amstelveen tot tijdelijk onderwijzeres 4de klasse bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Openbare Julianaschool voor Mulo op Aruba; Mej H. S. de la Parra tot tijdelijk schrijver en werkzaamgesteld ten Ontvangerskantore alhier; Mej L. T. I. Ecury tot tijdelijk onderwijzeres 3de klasse bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Openbare Julianaschool voor Mulo op Aruba; Mevr. R. de Wit-Abbad tot tijdelijk vakonderwijzeres in de Spaanse taal voor de kopklassen der Openbare Julianaschool voor Mulo op Aruba; N. Henriquez tot tijdelijk hulpbrievenbesteller te St. Nicolas Aruba; G. Maduro tot tijdelijk telegrambesteller op Aruba; Mej. R. M. A. Pinto tot tijdelijk schrijfster en werkzaam gesteld ter Inspectie der Belastingen alhier; G. de Windt, I. E. Lesire en F. Kock tot tijdelijk hulpbrievenbesteller op Aruba; G. de Cuba, L. O. Tromp, en M. G. Kock tot tijdelijk telegrambesteller op Aruba.

Werkzaamstelling: J. Visser op het Departement Watervoorziening landbouw veeteelt en visserij; Mej. M. Diels ten kantore van den Vertegenwoordiger der Directie van de Indische Pensioenfondsen, alhier; Mej. Th. B. ten Meer ten Parketten van den Procureur-Generaal alhier; F. P. Gravenberch op het Bureau voor Crisiszaken, alhier; Mevr. M. T. van Merrienboer-Schmidt ten Parkette van den Procureur-Generaal, alhier; V. A. Molina als bediende bij de Gouvernementsboekerij en Openbare Leeszaal, alhier; Mej. N.J. Chen Choi ten Hypotheekkantore op Aruba; Mej. S. S. Sno, ten kantore van Openbare Werken op Aruba; Mej. E. T. Inocencia bij de Burgerpolitie op Aruba; C. W. Vlijter op het Bureau voor Crisiszaken, Afdeling Aruba; Mej. M. Beckers ter Inspectie der Belastingen, alhier; Mevr. E. M. Boerman ten Postkantore op Aruba.

De Gouvernements-Secretaris,
F. J. J. Corver.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op Januari:

30: Leissius, Johanna Gerhardina echtg. v. Herts, H. A. z; en Adamus, Maria Felipa echtg. v. Kastaneer, A. Th. z; **29:** Pinedo, Cathalina Maria echtg. v. Jansen, N. E. z; **31:** Everon, Irenia Rosaura, echtg. v. Martinez, C. d; Phillipps, Ruby Ernestine, echtg. v. Andriessen, F. J. z; **28:** Cijntje, Anna Elisabeth, echtg. v. Antonia, F. M. d; **31:** Mercelina, Maria Elisabeth, echtg. v. de Mee, J. R. z; Margarita, Prisca Yolanda echtg. v. Villareal, G. d; **30:** Rodriguez, Irma Emilia d; **31:** Samuel, Josephina Alberta z; **30:** Baloy, Fatica echtg. v. Homoet, F. J. E. z; **31:** Wanga, Emerita Esteban echtg. v. Martina, J. H. N. z; **29:** van Grieken, Edith Benigna echtg. v. Evertsz, S. A. d; Martina, Gabriela Vilma d; Helder, Rosa z; **Febr. 1:** Bishop, Petra, Florisia echtg. v. Kramers, A. B. d; **Jan. 28:** van Heyningen, Johanna Constantia z; **Febr. 1:** Ong-A-Swie, Helouise Helena Henriette echtg. v. Stomp, H. L. d; **Jan. 29:** Martis, Lucilia Juana Francisca echtg. v. Lodriguez, J. I. d; **30:** Binet, Adolphina Jacquelina echtg. v. Nijhove, H. W. d; **Febr. 2:** Mansana Maria Celestina echtg. v. Firma, M.J. z; **Jan. 28** Martis, Mauricia Francisca z; Bazur, Lucita Maximana d; **29:** Isdora, Petronilia Paulina d; Curiel, Cecilia Guadalupe z; **Febr. 2:** Clara Ronilia Sofia d; **4:** Kraanwinkel, Hermenegilda Florencia echtg. v. Bakmeijer, H. A. d, **Jan. 31:** Gonzalez Maria Iginia echtg. v. Marcano, J. z; **Febr. 5** van Grieken, Ada Wilhelmina echtg. v. Folgerts, H. P.d; **Jan. 29:** Mogen, Helena Victoria d; **Febr. 5:** Barbara, Celia Damasco z; **2:** Serven, Justina Ignacia d; **4:** Ensermo, Rosa Ignacia z; **5:** Verhaaf, Elizabeth echtg. v. van Tongeren, G. z; Seymour, Lucilla Beatrice echtg. v. Koch, L. z; Wedervoort, Jacinta Juanita echtg. v. Leer, H. R. z.

Ondertrouwd op Januari:

31: Fox, Catherine Louisa en Jarvis, Bertram Benjamin; Hendriks, Wilhelm Petrus Hubertus en Dittmar, Wilhelmina Henriette Eberhart; Schoobaar, Emilio en Mill, Rosa Cruz Eugenia; Caines, William Irwin en Foreman, Theodosia Constantia Agatha; Durband, Peter en Simpson, Margaret; **Febr. 7:** Balootje, Eust Confesor en Decaster, Ma Augustina; Leito, José Serapio Istatia, Helena Francisca: Li da, Roman Macario en Arrin Ilda Andreia; Albert, Ama Augusto en Espacia Rosa Vir

Getrouwd op Jan

31: Hosé, Hubert Enrique Pimentel, Maria Francisca; Fe **2:** Rubio, Cruz Maria en Yongh, Anastacia; Volk, Ju Pedro en Windster, Aura Ge gina; **6:** Latiná, Hermógenes Mmerto en Martina, Gloria Ma Scholl, Johannes Wilhelmus Sprockel, Johanna Augusta; Eustatia, Lourens Martis en Lo Elsa Elisabeth; Schobbe, An nius Frans en Martinez, Amand Wong, Humbert Charles Fra ces en Meyer, Olga Eline; La Miguel Antonio en Prince, El Leonor.

Overleden op Jan

28: de Costa Gomez, Clem Serita wed. v. Martina A. T 74 j.; **Febr. 1:** Molina, Lucia Mónica 36 j.; Silonero, Her Eustaquio 1 j.; **Nov. 14:** Stew Margareta Maurecia 63 j.; Ja **31:** Kerkhof, Juliana Poulina 87 **16:** Grüning, Faustilio José An nie 75 j.; **Febr. 4:** Martien, Ros lia Crispina 2 j.; **Dec. 27:** Di Emiterio 67 j.

VEILIG AANGEKOMEN.

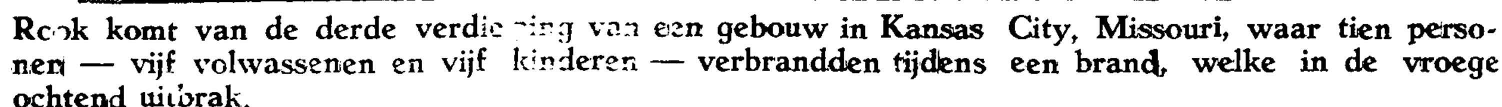
Onder geleide van de TK kwamen te Batavia veilig aan 13 Europese mannen, 11 vro wen en 2 kinderen die in Octob jl. door extremisten uit de tre Bandoeng-Batavia werden weg gevoerd en te Poerwokerto we den gevangen gehouden (Aneta

Overdenking.

VERSCHIJNING DER H. ONBEVLEKTE MAAGD.

In het vierde jaar na de dogmabepaling der onbevlekte Ontvangenis van de heilige Maagd, liet de Maagd zelf aan de oever van de rivier de Gave bij de stad Lourdes van het bisdom Tarbes in Frankrijk, in een rotsholte boven de grote Massabielle, zich meermalen zien aan een zeker meisje, in de landstaal Bernadette geheten, dat weliswaar zeer arm, maar oprecht en godsvruchtig was. De onbevlekte Maagd verscheen in jeugdige en beminnelijke gedaante bekleed met een sneeuwwit gewaad en sneeuwwitte sluier, en omgord met een blauwe gordel; een gouden roos sierde de blote voeten. Op de eerste dag der verschijning, en dit was de elfde Februari van het jaar achttien honderd acht en vijftig, leerde zij het meisje nauwkeurig en godvruchtig het kruisteken maken, en spoorde haar door haar voorbeeld aan tot het bidden van de heilige rozenkrans, terwijl zij haar paternoster, die eerst aan hare arm hing, door haar hand liet glijden; dit deed zij ook bij de overige verschijningen. De tweede dag echter der verschijning besproeide het meisje in de eenvoud haars harten, daar zij duivels bedrog vreesde, de Maagd met wijwater; doch de heilige Maagd glimlachte en toonde haar een wat vriendelijker gelaat. Doch toen zij voor de derde maal was verschenen, nodigde zij het meisje uit om vijftien dagen lang naar de grot te komen.

Sindsdien sprak zij nogal dikwijls met haar, en spoorde haar aan te bidden voor de zondaars, de grond te kussen en boetvaardigheid te doen; vervolgens beval zij haar den priesters te boodschappen, dat er aldaar een kapel moest gebouwd worden, en dat men er processiegewijze moest heentrekken. Bovendien beval zij haar water te drinken uit een bron die nog verborgen was onder het zand, doch weldra zou ontspringen, en zich daarmee te wassen. Eindelijk vroeg het meisje op het feest van Maria boodschap met nadruk de naam van haar, die haar zo dikwijls verschenen was, en met de handen op de borst samengevouwen en de ogen ten hemel geheven antwoordde de Maagd: „Ik ben de Onbevlekte Ontvangenis". Daar de roep der weldaden, die de gelovigen, naar men zeide, in de heilige grot ontvingen, steeds toenam, werd van dag tot dag groter de toeloop van mensen, die eerbied voor de plaats naar de grot riep. Bewogen door het gerucht der wonderbare feiten en de rechtschapenheid van het meisje, stelde de bisschop van Tarbes in het vierde jaar na de verhaalde gebeurtenissen, een gerechtelijk onderzoek in naar de feiten, gaf als zij mening te kennen dat de verschijningen als bovennatuurlijk moesten worden beschouwd en stond de verering der Onbevlekte Maagd in dezelfde grot toe. Spoedig daarop bouwde men een kapel, en sedert die dag stromen elk jaar ontelbare gelovigen uit Frankrijk, België, Italië, Spanje en de overige landen van Europa, ja zelfs uit de verre Amerikaanse landen daarheen om gelofte te volbrengen en te smeken, en de naam der onbevlekte van Lourdes is bekend geworden over geheel de wereld. Het water der bron, naar alle wereldstreken overgebracht, schenkt zieken de gezondheid terug. De Katholieke wereld echter heeft, gedachtig aan zovele weldaden, aldaar een kerk in grootsen bouwstijl opgetrokken. Ontelbare vaandels als gedenkteken van ontvangen weldaden, door staten en volkeren daarheen gezonden, sieren de tempel der Maagd met wonderbare tooi. De onbevlekte Maagd wordt daar als in haar woning onophoudelijk vereerd, en wel overdag met gebeden, vrome zangen en andere plechtige oefeningen, des nachts echter door die heilige processies, waaraan een bijna niet eindigende schare van pelgrims met brandende kaarsen en fakkels deelneemt, onder het zingen van de lof der allerheiligste maagd. Aan allen is gebleken, dat deze bedevaarten het geloof in deze koude eeuw hebben doen herleven, dat zij moed geschonken hebben der Christelijken Godsdienst te belijden, en op wonderbare wijze de verering der onbevlekte Maagd hebben bevorderd. Bij deze wonderbare uiting van geloof heeft het Christen volk als het ware de priesters tot aanvoerders, die hun volken daarheen geleiden. Ook de bisschoppen zelf bezoeken deze heilige plaats dikwijls, leiden de bedevaarten, en nemen deel aan de plechtigste feesten. En het is ook volstrekt niet zeldzaam, dat men de gepurperde prinsen der Kerk van Rome als nederige pelgrims ziet naderen. Ook de Pausen zelf hebben, om hun godsvrucht jegens de Onbevlekte van Lourdes, de gewijde tempel met zeer voortreffelijke gunsten overladen. Paus Pius IX verrijkte hem met heilige aflaten, met het voorrecht ener Aartsbroederschap en de titel van Basilica Minor; en door zijnen Apostolischen legaat in Frankrijk heeft hij de beeltenis der Moeder Gods aldaar vereerd, op plechtige wijze laten kronen. Ook Paus Leo XIII verleende ontelbare weldaden stond aflaten toe in de vorm van een jubilé in het vijf en twintigste jaar der verschijning, bevorderde door zijn gezag en zijn woord de bedevaarten en liet in zijnen naam een kerk onder den titel van Rozenkrans plechtig wijden. Deze reeks van weldaden breidde hij nog uit, toen hij, op aanvraag van meerdere bisschoppen, een plechtig feest onder de titel van Verschijning der heilige onbevlekte Maag Maria, te vieren met eigen Office en eigen Mis welwillend toestond. Paus Pius X eindelijk strekte, om zijn godsvrucht jegens de Moeder Gods en gehoor gevende aan de wensen van zeer vele bisschoppen, dit feest uit over de gehele Kerk.

Rook komt van de derde verdieping van een gebouw in Kansas City, Missouri, waar tien personen — vijf volwassenen en vijf kinderen — verbrandden tijdens een brand, welke in de vroege ochtend uitbrak.